

О.П. Клок, викладач кафедри туризму
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туризм, агрегуючи в собі подорожі, як різні за тривалістю, так і відмінні за метою, для низки країн у свій час став потужним поштовхом для нейтралізації кризових явищ у економіці, посилення інтеграційних процесів та трансформації зовнішньоекономічної політики. Треба підкреслити, що освітній туризм будучи невід'ємною частиною сучасності неминуче потрапляє під вплив зовнішніх факторів (політичних, соціальних, економічних, екологічних, технологічних, юридичних, тощо) Саме тому зміни зовнішньої кон'юнктури у процесі глобалізації мають безпосередній вплив на стан та розвиток освітніх послуг.

Специфіка послуг освітнього туризму полягає перш за все у конкретизації споживача, адже здебільшого споживачами послуг освітнього туризму є молодь. Освітній туризм у широкому сенсі за своєю організаційною формою є міжнародним та має певну сезонність, пов'язану з навчальним процесом. Притаманними джерелами фінансування послуг освітнього туризму виступатимуть кошти фізичних осіб, за окремим виключенням. Певною мірою послуги освітнього туризму є вузькоспеціалізованими, що водночас має і низку ризиків для виробників освітніх послуг для туристів, та певні позитивні риси пов'язані з концентрацією на певній аудиторії споживачів і адаптацію безпосередньо до їх потреб.

Аналіз динаміки показників освітнього туризму в Україні та світі свідчить, що показники є не однорідними. Існуючі диспропорції перш за все наштовхують на думку про певну націленість на залучення іноземних студентів, або на відсутність такої. Спираючись на дані Інституту міжнародної освіти, діяльність якого у тому числі націлена на статистичні спостереження за показниками освітнього туризму та показники

що пропонує ЮНЕСКО маємо наступний перелік країн-лідерів: Австралія, Великобританія, Канада, Китай, Німеччина, США, Франція, Японія [1-2]. Послідовний розгляд вісімки країн-лідерів за показником присутності іноземних студентів в країні з метою виключення країн з нетиповим досвідом, за трьома класифікаційними ознаками (за просторово-географічною ознакою, за співвідношенням виїхало/прибуло студентів, за історичними передумовами) свідчать про доцільність імплементації досвіду наступних країн: США, Великобританія, Франція.

Вектор розвитку, що проголошено еталонним в освітній сфері України має чітку європейську направленість, та покликаний до посилення загальної ідентифікації України, як країни з європейськими стандартами та цінностями.

У ході аналізу існуючих статистичних даних у сфері вищої освіти України виявлено наступні нагальні питання, невідкладне вирішення яких потенційно стабілізує ключові показники у короткостроковому періоді та поверне їх до стадії зростання у довгостроковій перспективі: зміна кута погляду на ефекти від розвитку освітнього туризму в Україні за умови інтеграції до європейської освітньої системи; пошук альтернативних шляхів розвитку та підтримки наукового потенціалу в умовах скорочення внутрішнього попиту на послуги вищої освіти; структурні зміни в навчальному процесі, узгодження стандартів та планів, інтенсифікація «діалогу культур» за рахунок освіти, як ключові умови інтеграції до європейської освітньої системи.

Роль вищої освіти, як провідника економічного розвитку, на сьогодні дедалі актуалізується. Освітні послуги привертають все більше уваги, як громадськості, так і науковців, все меншу роль відіграють географічно-просторові ознаки, освіта втрачає кордони. Освітні послуги не рідко корелюють з туристичними, подорожуючі все частіше мають на меті саме отримання нових знань та вмій.

Список використаних джерел

1. Global Monitoring Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/tertiary-education.aspx>.
2. Top 8 Host Countries of Globally Mobile Students [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://www.iie.org/~media/Files/Services/ProjectAtlas/Website%202014/Project-Atlas-Trends-and-Global-Data-2014.ashx?la=en>.